

Nejdůležitější je být CHLAPEM!

V tomto misijním speciálu si můžete přečíst mnoho zajímavého o aktivitách Papežských misijních děl, my jsme si povídali s jejich ředitelem Leošem Halbrštátem, jehož životní cesta je neméně zajímavá, od ošetřovatele exotických zvířat, přes vojenského kaplana na misích až k misím.

Pocházíte z věřící rodiny? Ministroval jste jako malý?

Z věřící rodiny nepocházím, můj otec byl hledající, byl mým prvním vzorem, když jsem viděl, že si čte v Bibli, ale nikdy jsme o duchovních věcech nerozmlouvali. Já jsem se v období dospívání nejprve zajímal o orientální náboženství, dělal jsem karate a aikido, později jógu, začala mě zajímat i duchovní stránka. Bylo to spíš samostudium.

Můj strýček byl takový „církvní turista“, který v té době právě přešel z buddhismu na křesťanství. Často jezdil do Letohradu, kde bylo velmi živé křesťanské společenství (to bylo v osmdesátých letech), vzal mě s sebou a mě to tam hodně nadchlo. Přesně tak jsem si představoval společenství v církvi. Byla to jedna ze zkušeností, která mě přivedla na cestu k Bohu.

Milníkem na mé cestě byla moje budoucí žena, kterou jsem tam potkal, ona byla takový můj doškolitel. Také tam byli výborní tři kněží, kteří byli opravdu otcové, byli pojtkem mezi všemi lidmi, dovedli nás přijmout, vyčinit nám i povzbudit.

Čím jste chtěl být jako kluk?

Můj otec byl lesník a já velmi tíhl k přírodě, chtěl jsem být ošetřovatelem exotické zvěře, což se mi za pomoci mých rodičů splnilo. Nebylo to jednoduché, nejprve jsem se dostal do královédvorské ZOO, odkud vysílali na studium své zástupce. Studium na střední škole se otvíralo jednou za dva roky, výběrové řízení bylo složité, rok jsem ještě musel čekat, mezitím jsem navštěvoval zemědělské učiliště. Správná cesta není nikdy rovná a člověk to musí vydržet.

Co se učí na specializované škole?

Teorie o chování všech cizokrajných zvířat, vědomosti o většině ZOO na světě a jejich specialitách chovu a tak podobně. Absolvent musí v praxi umět chovat všechna zvířata a projít v ZOO všemi pracovišti. Mně ale nejvíce táhnou hadi a štíři.

Máte je doma?

Odjakživa. Jen když jsem odjížděl na misi do Afghánistánu, daroval jsem je. Po návratu jsem si je postupně zase pořizoval. Jedovaté jsem si zakázal od té doby, kdy jsem doma vysypal patnáct štírů na stůl a oni se rozutekli :-).

Jak jste se dostal k práci vojenského kaplana?

Po revoluci jsem vystudoval teologickou fakultu, a když začaly děti vylétávat z hnízda, řekl jsem si, že bych se měl vrátit k svému původnímu záměru, ke službě druhým.

Otec biskup věděl, že jezdím motokros, potápím se, plachtím, tak usoudil, že jsem dobrým kandidátem na vojenského kaplana. Po vysvěcení na trvalého jáhna jsem se stal prvním výsadkovým kaplanem v Chrudimi. S výsadkáři jsem pak jel na misi do Afghánistánu.

Musel jste jako kaplan absolvovat vojenský výcvik?

Přijímač určitě a tím, že jsem byl u výsadkářů, také výsadkový kurz, skákal jsem s ostatními padákem. Výsadkáři hodně trénují bojovou činnost, je to elitní jednotka, proto stráví hodně času ve výcvikovém prostoru. A kaplan musí být s vojáky všude.

S vojáky jste vyjel i na půlroční misi do Afghánistánu. Jaké to tam bylo?

Situace na misích je velmi těžká, složitá. Ono to vypadá jako velké dobrodružství, ale vám i vašim blízkým jde o život a já za půl roku viděl mnoho lidí, kteří na ozbrojený konflikt doplatili zraněním nebo i životem. Pro vojáky to bývá vyvrcholením jejich přípravy na službu, tam se jejich výcvik uvede do praxe. Neměli jsme tolik zkušeností s přímým bojovým nasazením, protože naší starostí byla ochrana civilních pracovníků, kteří měli na starosti pomoc místním lidem.

Jak pobyt na misích ovlivňuje vojáky?

Bojový konflikt je samo o sobě zlo a zlo se přenáší na lidi. Čím víc se

s ním setkáte, tím víc jste jím ovlivněni. Každý nemusí být negativně ovlivněn, záleží na vnitřní síle člověka, jak to zpracuje. Slabší lidé to se mele a můžou mít trauma na celý život. Každý se ale trochu změní, než se vrátí domů.

Jaká byla vaše cesta od vojáků do PMD?

Po službě v Chrudimi jsem pracoval i u jiných útvarů a nakonec jsem zakotvil v Agentuře zdravotnictví. Byl to můj vysněný útvar, byl jsem moc rád, že jsem se tam dostal. V tom se ozval otec biskup, abych šel do PMD. Z armády se mi nechtělo, ale při svěcení na jáhna jsem jednou slíbil poslušnost svému biskupovi, tak jsem poslechl. Byl jsem tedy na návrh České biskupské konference jmenován Kongregací pro evangelizaci národů v Římě na pět let národním ředitelem PMD.

Jak často jezdíte s PMD do světa?

Snažíme se každý rok vyjet na poznávací cestu po misijních zemích, kde máme projekty, abychom udržovali kontakty s místní církví, zkontrolovali, zda je všechno v pořádku a získali zpětnou vazbu od lidí, kteří tam žijí, jestli jim projekty pomáhají.

PMD mají dva pilíře, jeden je šíření víry, evangelizace a pastorační práce a z toho vyplývá druhý pilíř – pomoc bližním. Nemělo by to být jen sbírání peněz pro chudé. Na projektu v misijních oblastech se musí podílet celá jejich komunita, garantem je místní biskup, který zná prostředí. Snažíme se pomoci vyrůst té komunitě tak, aby pomoc později už nepotřebovala a aby pak případně oni sami mohli pomoci zase dalším komunitám.

Bylo pro vás na misijních cestách něco překvapujícího?

Jistě, asi nejvíc to, že v chudých krajích bývají lidé šťastnější, protože si mnohem víc vážejí toho, co mají. U nás může dítě chodit do školy ve značkovém oblečení a být strašlivě nešťastné, když nebude mít poslední model mobilu. Když se mu děti ve škole budou posmívat, v krajních případech ho můžou dohnat až k sebevraždě.

To v zemích třetího světa není. Třeba v Zambii si dítě vyrobí z drátku a z víček autíčko a je moc šťastné, že má takovou hračku. U nás jsou lidé nešťastní, protože koukají kolem sebe na to, co nemají, místo na to, co mají.

Oni mají malé domečky, ale vlastně se v nich moc nezdržují, jsou venku mezi lidmi. My máme velké domy, kde se kolikrát ani rodina nesejde, každý je zavřený ve svém pokoji. Oni by tady byli strašně nešťastní, pro ně jsou důležité vztahy. My pořád hromadíme věci a staráme se o ně víc než o svoje bližní. Shromažďujeme nepotřebné věci, které jsou třeba dobré pro naše pohodlí nebo pro naše sebeuspokojení, ale ne pro život. Pro život jsou důležité vztahy. A to vědí lidé v chudších krajích lépe než my.

„Jau, ty jsi slon, stojíš mi na noze.“

Ale víte, že když vám slon stoupne na nohu, ani to moc nebolí? Slon má velké měkké chodidlo a jeho váha se rozloží.

Je hodně vidět i mezi mladými, že se nechceme pro nikoho obětovat. Maximálně pro sebe, a už ani to ne. V PMD se snažíme, aby lidé zažili zkušenost s obětí, s odříkáním. Když mě to trošku zabolí, tak mě to potom taky trošku zahřeje. Za obět člověk dostane desetkrát víc milosti, ale někteří v našich krajích to často nechtějí ani zkoušet, co kdyby to u nás nefungovalo.

Jak se vám vaše náročná zaměstnání dařilo skloubit s rodinou?

Na vojenskou dráhu jsem se dal, až když byly děti už velké a už to nebylo tak finančně náročné. V manželce mám velkou oporu ve všem, je to velká výhoda. Když jsem šel do armády, nikdo netušil, co to bude znamenat, i přesto mě všichni podpořili.

Co je z vašeho pohledu zkušeného muže důležité do manželství?

Být chlap! To se trošku dnes vytrácí. Muž by měl být pro ženu oporou a mělo by na něj být spolehnutí, že udělá to, co říká. Je spolehlivý, nemění partnery jako oblečení jen kvůli tomu, že se mu to hodí. Dovede snášet i to nepříjemné a neutěče. To není zásadní jen pro manželství, ale obecně pro život chlapa, třeba i to, že se nebojí fyzicky máknout.

Co je nejkrásnější na manželství?

Na našem manželství je nejkrásnější to, že máme jeden druhého a ještě cítíme Boží přítomnost. Není to jen láska zamilovaných, ale také láska obětí. Udělat něco, co ti není příjemné pro toho druhého, protože víš, že mu to udělá radost.

Děkujeme za rozhovor, delší verzi si můžete přečíst na webových stránkách www.tarsicius.cz

OTÁZKA DO SOUTĚŽE

Co všechno se musel Leoš Halbrštát naučit, aby mohl sloužit jako vojenský kaplan u elitní jednotky?

